

HEDEN - GRAAG RETOUR OP 28 APRIL I.V.M. VERZENDING PARLEMENT GELIJKTIJDG MET DE GATER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

**Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse Financiële
Betrekkingen**

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota Verslag Eurogroep/informele Ecofin d.d. 11-12 april 2025

Datum

25 april 2025

Notanummer

2025-0000118083

Bijlagen

Bijlage 1 – Verslag Eurogroep/Ecofinraad april 2025

Bijlage 2 – Consultatiereactie grondstoffenderivatemarkt en spotenergiemarkten

Bijlage 3 – Beslisnota consultatiereactie grondstoffenderivatemarkt en spotenergiemarkten

Bijlage 4 – Consultatiereactie prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken

Bijlage 5 – Beslisnota Consultatiereactie implementatie prudentiële marktrisicoraamwerk

Aanleiding

Bijgaand vindt u het verslag van de Eurogroep en de informele bijeenkomst van Ecofin-ministers van 11 en 12 april te Warschau en de aanbiedingsbrieven voor beide Kamers.

Beslispunten

- Graag uw akkoord (minister) voor verzending van bijgaand verslag en de aanbiedingsbrieven aan beide Kamers.
- Graag uw akkoord (minister) voor verzending van de consultatiereactie van Financiën en KGG over grondstoffenderivatemarkten en spotenergiemarkten aan beide Kamers.
- Graag uw akkoord (minister) voor verzending van de consultatiereactie van Financiën over het prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken aan beide Kamers.
- Graag uw akkoord (minister en Stas FBD) voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Het verslag geeft een terugkoppeling van de agendapunten zoals behandeld bij de Eurogroep en de informele bijeenkomst van Ecofin-ministers op 11 en 12 april 2025.
- In de aanbiedingsbrief informeert u de Kamer over:
 - De Nederlandse reactie op de consultatie van de Commissie over grondstoffenderivatemarkten en de spotmarkten voor energie en de reactie op de consultatie over het prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken. Als bijlage bij het verslag zendt u de Nederlandse reacties aan de Kamer.
 - De opvolging van de motie Van Baarle, die de regering verzoekt als standpunt te hanteren dat extra Europese investeringen in defensie geen verhoging van de EU-afdracht mogen veroorzaken
- In het verslag gaat u naast deze onderwerpen ook nader in op:
 - Voortgang van de ontwikkeling van een digitale euro
 - Toezegging CD 2/4 jl. inzake CBAM
 - Stand van zaken eurotoetreding Bulgarije
 - Stand van zaken indiening budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn
 - Stand van zaken onderhandelingen Omnibus I

Toelichting

Eurogroep en informele bijeenkomst van Ecofinministers 11-12 april

- Eurogroep: voorbereiding van internationale bijeenkomsten, economische ontwikkelingen en beleidscoördinatie van de eurozone
- Informele bijeenkomst Ecofin: werklunch geopolitieke ontwikkelingen en handelstarieven, concurrentievermogen van Europese financiële markten, veiligheid en defensiefinanciering.

Consultatiereactie grondstoffenderivaten en de spotmarkten voor energie

- In de aanbiedingsbrief gaat u in op de consultatie van de Commissie over grondstoffenderivatenmarkten en spotenergiemarkten, die u bij het verslag mede namens de minister van KGG aan de Kamer aanbiedt. U heeft reeds akkoord gegeven op de consultatiereactie en openbaarmaking van de bijbehorende beslisnota.

Consultatie over het prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken

- In de aanbiedingsbrief gaat u in op de consultatie van de Commissie over het prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken, die u bij het verslag aan de Kamer aanbiedt. U heeft reeds akkoord gegeven op de consultatiereactie en openbaarmaking van de bijbehorende beslisnota.

Opvolging motie Van Baarle

- In het verslag reageert u op een motie van het lid Van Baarle, die de regering verzoekt als standpunt te hanteren dat ook extra Europese investeringen in defensie geen verhoging van de EU-afdracht mogen veroorzaken.
- U schrijft dat de inzet van het kabinet is dat extra Europese investeringen in defensie niet resulteren in een verhoging van de EU-afdrachten. Daarmee is deze motie afgedaan.

Voortgang digitale euro

- In het verslag doet u, conform de doorlopende toezegging aan de Tweede Kamer, verslag over de ontwikkelingen t.a.v. een digitale euro.

Toezegging CBAM

- Naar aanleiding van het commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 2 april jl. geeft u opvolging om in het verslag nader in te gaan op ontwikkelingen rondom het *Carbon Border Adjustment Mechanism* (CBAM), naar aanleiding van de door het lid de Vries (VVD) gestelde vraag over het bieden van lange-termijnzekerheid aan het bedrijfsleven.

Stand van zaken eurotoetreding Bulgarije

- U geeft een update van de ontwikkelingen ten aanzien van eurotoetreding van BUL. U schrijft dat BUL eind februari 2025 convergentierapporten heeft aangevraagd bij de ECB en de Commissie met oog op de wens om toe te treden tot de eurozone. De rapporten worden in juni gepubliceerd.
- U schrijft dat indien een positief oordeel uit de rapporten volgt, BUL mogelijk per 1 januari 2026 kan toetreden tot de eurozone.

Budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn

- U geeft een update van de ontwikkelingen ten aanzien van het indienen van de budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn door lidstaten.
- U schrijft dat BUL en BEL op respectievelijk 27 februari en 19 maart 2025 hun plan hebben ingediend in het kader van de herziene Europese begrotingsregels. U schrijft dat de Kamer de kabinetsappreciatie van de

Raadsaanbevelingen voor deze lidstaten ontvangt nadat de aanbevelingen beschikbaar zijn komen.

Stand van zaken onderhandelingen Omnibus I

- Conform de informatieafspraken m.b.t. het behandelvoorbehoud dat de Kamer heeft geplaatst op de Omnibus I-voorstellen informeert u de Kamer over de voortgang van de onderhandelingen, voor zover deze betrekking hebben op de CSRD.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Momenteel gaat er politieke aandacht uit naar Europese financieringsvormen. In het verslag gaat u in op de discussie van Ecofin-ministers over defensiefinanciering en geeft u een beknopte schets van het paper dat denktank Bruegel tijdens de vergadering heeft toegelicht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

DEPV
GRAAG UITERLIJK REACTIE OP 22 APRIL, I.V.M. DEADLINE CONSULTATIE
TER BESLISSING

Aan
de minister

21/4

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Reactie consultatie grondstoffenderivaten en
energiemarkten

Datum

15 april 2025

Notanummer

2025-0000103947

Bijlagen

1. Consultatiereactie
2. Consultatiedocument

Aanleiding

De Europese Commissie heeft als onderdeel van het actieplan betaalbare energieprijzen een consultatie opengesteld over de werking van de grondstoffenderivatenmarkten en spotenergiemarkten. Met deze nota leggen we u de voorgestelde gezamenlijke reactie van het ministerie van Financiën en ministerie van Klimaat en Groene Groei ter instemming voor.

Beslispunten

Graag uw akkoord op:

1. Het indienen van de voorgestelde reactie op de consultatie (bijlage 1) bij de Europese Commissie. De reactie ligt parallel aan de minister van Klimaat en Groene Groei voor.
2. Het verzenden van een afschrift van deze reactie aan de Tweede Kamer via het aankomend verslag van de Eurogroep/Ecofinraad.
3. Het openbaar maken van deze nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De consultatie gaat over de werking van de financiële markten voor grondstoffenderivaten (bijvoorbeeld optie- en futurecontracten met als onderliggende waarde grondstoffen als graan of gas) en de spotmarkten voor energie (fysieke handel in elektriciteit en gas). De consultatie staat open tot en met 23 april. De Europese Commissie gebruikt de input ter verkenning van mogelijke (wetgevende) maatregelen voor verbetering van de marktwerking en verlaging van de regeldruk voor marktpartijen.
- In de conceptreactie geven wij aan dat het regelgevend en toezichtraamwerk in algemene zin goed functioneert en grote wijzigingen niet wenselijk zijn, vanwege impact op lastendruk en belang van een aantrekkelijke EU-markt. We pleiten voor enkele gerichte verbeteringen en daarnaast voor behoud van wat goed werkt. Onze belangrijkste boodschappen in de reactie zijn:
 - Verbetering van de datarapportage door handelaren, voor beter toezicht op de derivaten- en spotmarkten door nationale en EU-autoriteiten;
 - Gerichte uitbreiding van de scope van rapportage door handelaren over de hoeveelheid grondstoffenderivaten die zij aanhouden (hun 'positie'), aan beurzen en toezichthouders om overtreding van positielimieten (maximaal

- toegestaan volume van een positie) beter te handhaven en zo eerlijke handel te borgen;
- Behoud van de huidige opzet en kalibratie van de positielimieten en *circuit breakers* (tijdelijke handelstops bij hoge prijsvolatiliteit/ -schommelingen);
- Geen introductie van artificiële prijsplafonds vanwege risico's voor ordelijke marktwerving, financiële stabiliteit en leveringszekerheid.
- Deze positie is in lijn met de kabinetsinzet kapitaalmarktunie. Met deze gerichte verbetering van de datarapportage krijgen toezichthouders en beleidsmakers beter inzicht in de marktontwikkelingen en kunnen onwenselijke ingrijpende ad-hoc maatregelen die tot extra lastendruk en een minder aantrekkelijke EU-markt leiden, zoals prijsplafonds, in de toekomst worden voorkomen.
- De reactie is ambtelijk afgestemd met KGG en op hoofdlijnen met de AFM en ACM, die beide voornemens zijn een eigen reactie op de consultatie te geven.

Toelichting

Regelgevend kader

- De Europese richtlijn MiFID II en verordening MiFIR reguleren onder meer handel in (grondstoffen)derivaten.¹ Hiertoe bevat de regelgeving op grond van G20-afspraken uit 2009 de verplichting voor het instellen van limieten voor de posities die handelaren kunnen aanhouden in derivaten met als onderliggende waarde landbouwproducten en in contracten die zijn aangewezen als 'significant'. Hiermee wordt beoogd buitensporige prijsvolatiliteit op deze markten en van deze grondstoffen te temperen. Alleen het TTF-gasderivatencontract, de wereldwijd meest gebruikte prijsbenchmark voor aardgas, dat in Amsterdam bij het handelsplatform ICE Endex wordt verhandeld, is momenteel in de EU als significant aangemerkt.

Consultatie

- In de consultatie reageren wij, naar aanleiding van vragen van de Europese Commissie, op een aantal specifieke onderwerpen.
- *Rapportage OTC posities* – Om positielimieten te handhaven, moeten marktpartijen over hun posities rapporteren aan handelsplatformen (beurzen) en toezichthouders. Door de scope uit te breiden naar ook bilaterale (OTC) posities, wordt handhaving verbeterd.
- *Vaststellen positielimieten* – Wat ons betreft moeten nationale toezichthouders, en niet ESMA, positielimieten blijven vaststellen, zolang het toezicht op handelsplatformen daar belegd is, omdat zij daardoor het beste inzicht in de markt hebben.
- *Uitzondering MiFID-vergunning voor energiehandelaren* – Het raamwerk bevat ook een uitzondering voor grondstoffen- en energiebedrijven om een MiFID-vergunning aan te vragen, als zij voor *hedging* (risicobeheersing) als nevenactiviteit in grondstoffenderivaten handelen. O.i. functioneert deze regelgeving over het algemeen goed, al zou overwogen kunnen worden om een gericht prudentieel regime te creëren voor (energie)bedrijven die andere handelsactiviteiten dan hedging uitvoeren, vanwege liquiditeitsrisico's bij grote volatiliteit en marktstress.
- *Circuit breakers* – De regels voor circuit breakers dienen o.i. niet te worden aangepast. Verantwoordelijkheid hiervoor moet bij de handelsplatformen zelf

¹ De *Markets in Financial Instruments Directive and Regulation* vormen het regelgevend raamwerk voor de handel in financiële instrumenten en regulering van handelsplatformen en handelaren t.b.v. eerlijke en transparante handel en bescherming van beleggers.

blijven, omdat zij het beste kunnen beoordelen welk type circuit breaker en welke kalibratie het meest optimaal is voor de desbetreffende markt.

- *Prijsplafonds* – Als gevolg van de energiecrisis is begin 2023 een marktcorrectiemechanisme (MCM) ingevoerd, dat per 31 januari jl. is opgeheven. Dit prijsplafond op de TTF-markt is nooit geactiveerd. Zowel wij als de ECB, ESMA en AFM hebben zorgen geuit over de risico's. Rapporten constateren dat het MCM geen impact heeft gehad op lagere gasprijzen of lagere marktvolatiliteit. Wij pleiten daarom ook tegen het (her)invoeren van een prijsplafond op de gasmarkt. De Commissie heeft besloten om in haar actieplan betaalbare energieprijzen geen prijsplafond of verlenging van het MCM op te nemen. In de consultatie wordt vooral naar de effecten en mogelijke risico's van zo'n prijsplafond gevraagd.
- *Overlap regelgeving* – De regelgevende kaders voor de derivatenmarkten (MiFID/MiFIR) en spotenergiemarkten (REMIT) overlappen deels qua datarapportage. O.i. is verbetering mogelijk zodat de financiële toezichthouders (AFM, ESMA) en energiemarkttoezichthouders (ACM, ACER) een beter, geconsolideerd marktbeeld hebben. Dit kan onder meer door betere datadeling en samenwerking tussen deze toezichthouders. Met het stroomlijnen van rapportageverplichtingen kunnen ook administratieve lasten voor marktpartijen worden verlaagd.

Communicatie

Er is geen additionele communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Nederland heeft zich sinds de energiecrisis van 2022 consequent kritisch uitgelaten over prijsplafonds op de groothandelsmarkt voor gas(derivaten), vanwege de hierboven genoemde risico's.

Internationaal/diplom. belang

- De SP heeft in februari schriftelijke vragen gesteld over prijsplafonds, refererend aan een FD-artikel over bovengenoemd EU-prijsplafond, al zagen deze breder op o.a. gasleveringszekerheid, betaalbaarheid en belastingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De nota bevat informatie die bij openbaarmaking de belangen van één of meer ministeries kunnen raken.

GRAAG UITERLIJK 22 APRIL RETOUR, I.V.M. DEADLINE CONSULTATIE
TER BESLISSING

Aan
de minister

21/4

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Nederlandse reactie Europese consultatie
marktrisicoraamwerk banken

Datum
15 april 2025

Notanummer
2025-0000106747

Bijlagen
1. Reactie op Europese cc

Aanleiding

De Europese Commissie consulteert tot 22 april over de uitoefening van een gedelegeerde bevoegdheid t.a.v. het prudentiële marktrisicoraamwerk voor banken (FRTB, *fundamental review of the trading book*). Vanwege het internationale speelveld overweegt de Commissie tijdelijk uitstel van deze prudentiële eisen voor marktrisico of invoering met tijdelijke aanpassingen. Deze nota vraagt uw akkoord met onze voorgenomen consultatiereactie (bijlage 1).

Beslispunten

Bent u akkoord met:

1. De bijgevoegde reactie op de consultatie van de Europese Commissie over de vraag of en hoe de Commissie FRTB moet implementeren in de EU?
2. Het verzenden van een afschrift van deze reactie aan de Tweede Kamer via een aankomend verslag van de Eurogroep/Ecofinraad?
3. Het openbaar maken van deze nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omljnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De implementatie van FRTB is door de Commissie met één jaar uitgesteld. De Commissie is een consultatie gestart om te bepalen of en hoe dit raamwerk te implementeren. De Commissie heeft vier opties voor implementatie van FRTB:
 1. niets doen en implementeren per 1 januari 2026;
 2. nog éénmaal uitstellen met één jaar, tot 1 januari 2027;
 3. implementeren per 1 januari 2026 met gerichte, tijdelijke aanpassingen voor een periode van maximaal drie jaar;
 4. een combinatie van voorgaande opties, zoals uitstel voor banken die interne modellen gaan gebruiken en een vorm van invoering voor andere banken.
- Wij adviseren om in de huidige context in te zetten op invoering van FRTB met gerichte, tijdelijke aanpassingen (optie 4 of 3), onder enkele voorwaarden.
- Vanwege het belang van een internationaal gelijk speelveld zijn tijdelijke, gerichte aanpassingen o.i. passend. In het VK en de VS is de implementatie van FRTB uitgesteld en wordt gesproken over beperkte aanpassingen. We adviseren aanpassingen beperkt te houden zodat duidelijk is dat de EU wel gecommiteerd blijft aan de implementatie van de Bazelstandaarden. Verder uitstel met één jaar (optie 2) is o.i. de minst wenselijke optie, ook omdat veel banken, waaronder Nederlandse banken, dan meer (rapportage)lasten houden.

Nederlandse banken prefereren volledige of gedeeltelijke invoering van FRTB (optie 1, 3 of 4) boven verder uitstel (optie 2).

Toelichting

- Het marktrisicoraamwerk (FRTB) bevat regels om risico's te adresseren die voortkomen uit handelsactiviteiten van banken. Dit is een van de weinige bancaire markten waar sprake is van concurrentie op mondiaal niveau. Om die reden is een gelijk speelveld, waaronder ook gelijke invoering van FRTB, van groot belang voor een aantal internationale banken die direct met elkaar concurreren.
- Vanwege het internationale speelveld heeft de Europese Commissie de bevoegdheid gekregen om invoering van FRTB maximaal twee jaar uit te stellen. Daarnaast kan de Commissie voor maximaal drie jaar aanpassingen doen (optie 3).
- De Commissie heeft vorig jaar gekozen voor 1-jarig uitstel, tot 1 januari 2026. Met de huidige consultatie haalt de Commissie informatie op over hoe nu verder te gaan.
- Het internationale speelveld is het meest van belang voor een handvol grote Europese banken die direct concurreren met banken buiten de EU en van plan zijn interne modellen voor marktrisico te gebruiken. Uitstel van FRTB brengt daarnaast operationele kosten met zich mee voor veel Europese banken, vooral die banken die overgaan op de standaardbenadering voor marktrisico.¹ Nederlandse banken gaan deze standaardbenadering gebruiken.
- De voorgestelde Nederlandse consultatiereactie (bijlage 1) laat ruimte voor meerdere (combinaties van) opties die onze eerste of tweede voorkeur hebben. Alle gesteunde opties gaan uit van commitment aan de Bazel-standaarden, het voorkomen van onnodige lasten voor banken en het waarborgen van een gelijk speelveld, zowel internationaal als binnen Europa.
- De voorgestelde reactie heeft ook aandacht voor de belangrijke rol van de Europese Bankenautoriteit, die duidelijkheid moet geven over enkele punten in het geval dat de Europese Commissie kiest voor een combinatie van opties.
- Krachtenveld: Europese lidstaten zijn verdeeld over de vervolgstappen. Ons beeld is dat lidstaten met banken die de standaardbenadering gebruiken met name open staan voor invoering van FRTB, al dan niet met tijdelijke aanpassingen (optie 1, 3 of 4). Lidstaten met banken die interne modellen gebruiken, zien meer voordelen in uitstel met nog één jaar (optie 2). De Commissie heeft nog geen voorkeur uitgesproken voor een van de opties.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

De Tweede Kamer heeft aandacht voor het concurrentievermogen van de Europese bankensector. Voor Nederlandse banken is invoering van FRTB, al dan niet met tijdelijke aanpassingen, het meest wenselijk vanuit het perspectief van concurrentievermogen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Bij de standaardbenadering gebruiken banken de in de bankenregelgeving voorgeschreven regels en parameters om hun kapitaaleisen te berekenen i.p.v. dat te doen met interne modellen. Die interne modellen moeten wel worden goedgekeurd door de toezichthouder.